

Какво му трябва на човек, когато реши да пътува за чужбина?

Уважаеми читатели, през 2020 г. продължаваме с обединяващото ни мото „Информация – как да преживея в чужбина и има ли нужда българинът от нея?“. Информация, конкретна, точна, важна за неговото законно и спокойно пребиваване в съответната страна, в случая ЧР. И така, днес ще Ви запознаем с част от голямата тема, касаеща лица с някакъв вид увреждане.

Кои са лицата с увреждания по отношение на трудовото право в ЧР?

Законът за заетостта № 435/2004 Сб. и неговите актуализации посочва кое лице се счита за лице с увреждане, а именно, лица, получили увреждане I, II или III степен на инвалидност. Удостоверяването на увреждане се свързва с правото на получаване на пенсия за инвалидност.

За лице с увреждане се посочва лице, което има обективно видими здравословни усложнения, които не са достатъчно тежки, за да му бъде отпусната пенсия за инвалидност.

Според §67 на цитирания закон: (2) Лицата с увреждания са физически лица:

а) признати от органа за Социално осигуряване за „инвалид трета степен“ (наричани по-долу „лица с тежки увреждания“);

б) признати от органа за Социално осигуряване като „инвалид първа или втора степен“;

в) признати с решение на Бюрото по труда за „лица с увреждания“. По-точно това е лице, „което запазва способността да упражнява постоянна работа или друга доходносна дейност, но чиято способност да бъде или да остане на работа, да упражнява съществуваща професия или да използва съществуваща или придобита квалификация, е значително нарушена поради дългосрочното му неблагоприятно здравословно състояние“.

Важно:

Определянето на датата на настъпване на инвалидността за присъждане на пенсия за инвалидност няма да зависи от датата, на която ищецът подаде молба за инвалидна пенсия. Датата ще бъде определена според развитието на здравния статус в деня, в който увреждането действително е възникнало.

Оценката и признаването на статута на лице с увреждане не води пряко до право на финансова или друга компенсация за последиците от увреждане. Признаването на лице с увреждане е свързано с документирането на причините за невъзможността за извършване на работа в определена работна среда. За лице с увреждане се счита човек, чиято работоспособност е намаляла поне с 20% поради дългосрочно неблагоприятно здравословно състояние.

Какво определя степента на увреждане?

• I степен на увреждане се предоставя на кандидат за пенсия за инвалидност, чийто трудов потенциал е намалял поради дългосрочно неблагоприятно здравословно състояние с 35%–49%

• II степен на увреждане се присъжда на кандидат за пенсия за инвалидност, чийто трудов потенциал е намалял поради дългосрочно неблагоприятно здравословно състояние с 50%–69%.

• III степен се присъжда на кандидат за пенсия за инвалидност, чийто трудов потенциал е намалял със 70%–100% поради дългосрочно неблагоприятно здравословно състояние.

По смисъла на Закон № 306/2009 Сб. от Закона за пенсионното осигуряване, §26 „за дългосрочно неблагоприятно здравословно състояние се счита здравословно състояние, което ограничава физическите, сетивни или умствени способности на осигуреното лице, значими за трудовата му способност, ако това здравословно състояние продължава повече от 1 година или може да се приеме според медицината, че ще продължи по-дълго от 1 година“. Процентът на степента на увреждане трябва да бъде медицински потвърден.

Важно:

Без решение на съответния социален орган: Бюрата по труда в ЧР – регионални клонове или столицата Прага и Министерството на труда и социалните въпроси, човек с обективно доказуеми здравословни усложнения не може да се счита за лице с увреждане по смисъла на Закона за заетостта.

С какво помага чешката държава на лицата с увреждания?

Обезщетения за лица с увреждания (Dávky pro osoby se zdravotním postižením)

Условия за получаване на обезщетение за лица с увреждане:

• Лицето трябва да е регистрирано за постоянно пребиваване в Чешката република и да живее в нея.

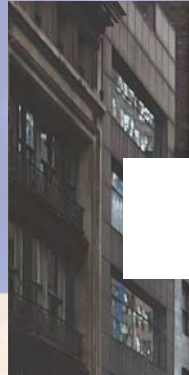
• Обезщетения и карта на лице с увреждане могат да получат и други лица, изброени в Закона за осигуряване на обезщетения за хора с увреждания, които **нямат постоянно местожителство в Чешката република, но пребивават там. Пребиваване означава ситуация, при която човек има интерес в Чешката република (напр: остава дълго време да работи, живее със семейството си, завършва задължително образование или се подготвя за бъдеща професия).**

• Гражданине на ЕС имат право на обезщетение чрез пряко прилагане на Регламент (ЕО) 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета.

Видове обезщетения за лица с увреждания:

• Ако лицето е подпомагано от Социалните служби или Детски дом, или специално стационарно медицинско заведение от типа хоспис, текущият размер на обезщетението за грижи в степен на инвалидност III, т.е. 9 900 CZK, се запазва за лица до 18 години

„Информация – как да преживея в чужбина и има ли нужда българинът от нея?“

© ---ИнфоцентърБГ---
- INFOCENTRUMBГ -

Четете информацията на www.infocentrumbg.com,
тя ще Ви бъде полезна

Познаваме ли правата си?

Често се среща с израза "Ами не знаех". Информирайте се, прочетете, за да знаете, какви права имате и да търсите начин да ги защитавате.

АКТУАЛНО

и 8 800 CZK за лица над 18 години.

- Подпомагането на лица с увреждания, за които се грижат в домашни условия с III (тежка степен) и IV (пълна зависимост, което е ново разделяне на III степен на инвалидност), помощта е в размер от 13 200 CZK до 19 200 CZK. Помощта за III степен е до 13 900 CZK за деца и до 12 800 за възрастни.

Какво е помощ за мобилност?

Обезщетението за мобилност е периодично обезщетение, което може да бъде ползвано от лице:

- Над 1-годишна възраст.
- Което има право на карта на лице с увреждане ZTP или ZTP/P (според условията след 1 януари 2014 г.).
- Което се транспортира многократно или се превозва срещу заплащане в календарен месец.
- На което не се предоставят жилищни услуги в Дом за инвалиди, в Дом за стари хора, в Дом със специален режим или в медицинско заведение, или са предоставени жилищни социални услуги, посочени в предишната точка.

Размер на обезщетението за 2020 г. е 550 CZK на месец. Изплаща се т. нар. ретроспективно, т.е. до края на календарния месец, следващ календарния месец, за който се отнася или може да се изплаща на една вноска за всеки 3 календарни месеца. В същото време лицето трябва да бъде в дългосрочно неблагоприятно здравословно състояние, но здравословното състояние не трябва да изключва предоставянето на тази помощ.

Важно:

- Правото на плащане на обезщетение се губи за календарен месец, ако на правоимащото лице е осигурена здравна помощ по време на хоспитализация за цели този календарен месец.
- Право на обезщетение за специална помощ се отпуска на лице, което има:
 - сериозен дефект в носещата или моторната система;
 - тежко увреждане на слуха;

- тежко зрително увреждане.

Лице, което има тежък дефект на опорно-двигателния апарат или тежко, или дълбоко умствено изоставане на дългосрочно неблагоприятно здравословно състояние (повече от 1 година), има право на обезщетение за специална помощ за закупуване на моторно превозно средство или специална система за подпомагане при ограничени движения, но здравословното му състояние не трябва да изключва предоставянето на тази помощ.

Условия за предоставяне на специална помощ:

- Лицето е по-възрастно от 3 години (моторно превозно средство, модификация на жилището), 15 години (куче-водач), 1 година (всички други помощни средства).
- Специалната помощ дава възможност на човек да се самообслужва или има нужда от помощта на придружител за извършване на работа, за подготовка за бъдеща професия, за получаване на информация, образование или за комуникация с околната среда.
- Ако помощта е за моторно превозно средство, важат условията, че лицето се транспортира многократно през календарния месец и че е в състояние да управлява моторно превозно средство или е в състояние да бъде транспортирано с превозно средство.
- Списъкът на видовете и типовете специални помощни средства, за които е предназначено обезщетението, се съдържа в Указ № 388/2011 Сб.

Определяне размера на помощта

Законът за предоставяне на обезщетения за хора с увреждания разграничава помощта до или над 10 000 CZK и има ли специален режим за моторно превозно средство.

За придобиване на специална помощ на цена, по-ниска от 10 000 CZK, помощта се предоставя само на лице, което има доход по-нисък от 8 пъти размера на екзистенциалния мини-

мум. Размерът на вноската за специална помощ се определя по такъв начин, че участието на лицето е 10% от очакваната или вече платена цена на специалната помощ, но най-малко 1000 CZK.

Размерът на вноската за придобиване на специална помощ, чиято цена е по-висока от 10 000 CZK, се определя по такъв начин, че участието на лицето възлиза на 10% от очакваната или вече платената цена на специалната помощ – или, най-сбито казано, размерът на помощта зависи от доходите на лицето с увреждания.

Право на получаване на Карта на лице с увреждания

Лицата с увреждания, могат да получат: TP карта – при тежка инвалидност, ZTP карта – при особено тежка инвалидност и ZTP/P – особено тежка инвалидност с водач. Картата се изготвя за 14 дни, като е необходимо да представите снимка и да се плати държавна такса 30 CZK.

Лицата с карта TP и ZTP се движат самостоятелно и независимо, докато лицата със ZTP/P карта се нуждаят от водач (например спял човек), някои лица с увреждания могат да се движат в инвалидна количка. Що се отнася до слуха, лицата с двустранна глухота имат право на ZTP/P карта под 18-годишна възраст и само на ZTP карта от 18-годишна възраст. Практически незрящи лица получават ZTP/P карта.

Лицата с вътрешни или онкологични заболявания също могат да имат право на лични карти. Здравните състояния са описани подробно в Постановление на Министерството на труда и социалните въпроси № 388/2011 относно прилагането на някои разпоредби на Закона за предоставяне на обезщетения на хората с увреждания. ♦

Темата за правата и помощите на лица с увреждания е обширна и не може да се вмести в един коментар на рубриката. Ако Ви интересуват конкретни подробности, може да се обърнете към интернет страницата www.infocentrumbg.com.